

denes Repræsentation i kommunal og overkommunal Henseende, men det forekommer mig, at dette slet ikke har den Betydning, som man tidt har fremhævet. Det er dog i mine Dine ved den ensidige Bedømmelse af saadanne Forslags overveiende Værd overfor alle andre Forslag til Forbedring i Husmænds og Arbejdernes Raar meget karakteristisk og virkelig værd at lægge Mærke til, at denne Lov af 27de Mai 1848, hvis Ege neppe mere vil gaa igjennem til Fordel for Husmændene, er bleven drøftet og støttet af de Folk, som sades i Roskilde Stænderforsamling, medens disse to Bevillinger her møde en saa stor Modstand i en Forsamling, hvortil alle Danmarks Husmænd i 20 Aar have havt Valget. Det, hvorfor jeg særlig ønskede at sige et Par Ord om dette Forslag, er ellers nærmest dette. Naar jeg ser paa det Faktum, at Husmændenes Antal i Aarene 1850—1860 er voret med næsten 30,000, og derhos, at det i Sjyllands Amter er voret med et dobbelt Antal imod i Dernes Amter, og det især er i nogle Hedeamter, at Husmændenes Antal er tiltaget saa overordentlig meget, saa forekommer det mig, at den høitærede Minister med Hensyn til den Bevilling, som anvistes ham, har stor Opfordring til kun her at gaa den samme Vej som ved andre Bevillinger, og at han ved at benytte denne Vej vil gjøre meget Gavn med Hensyn til den Berøgtelse, som gaar ud paa at drage mere Jord ind under Husmandslodderne til Dyrkning i Sjyllands Eogne. Det glæder mig, at det jydsk Hedeelskab ogsaa er blevet bragt ind i Forhandlingen og har Ud sigt til nu at faae en væsentlig Understøttelse paa en eller anden Maade, men da der nu er talt saa meget derom, skal jeg ikke dvæle videre herved.

Men ligesom jeg, som det af det her Udtalte vil ses, kan slutte mig, ja, endog meget varmt, til det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds i de første af ham stillede Forslag, saaledes maa jeg bestemt stille mig imod de to sidste Forslag, der forekommer mig at være i saare høi Grad uheldige, og det interesserede mig meget at høre, at ogsaa den høitærede Minister havde Betænkelse herved. Husflid er, for at jeg først skal

holde mig til den, en forskjellig Ting til de forskjellige Tider, og det er klart, at Husfliden aldrig kan faae den Betydning mere, som den havde før, paa Grund af Industriens Udvikling og de mange i mine Dine uheldige Arbejdsanstalter, der for en stor Del hindre Husflidsbevægelsen ved deres Konkurrence i at naae den tidligere Styrke; dernæst forekommer det mig, at man skal tage det lidt forsigtig og ikke tage det altfor løst almindelig med Begrebet Husflid; det er godtgjort ikke en enkelt Gang, men efter adskillige Aars Mellemrum, at i nogle Egne, hvor der var den meste Husflid, er den næsten bleven for saadanne Egne til et Husfors; man vil alt se dette udtalt i de ældre Amtsbeskrivelser, at i Amter som Odense og Svendborg Amter, hvor der har været den meste Husflid, der har Beboernes nærmeste Gjærning ved Agerbruget undertiden lidt faare meget ved denne store Sagen efter Husflid, ligesom den ogsaa for en Del har ført Konerne bort fra deres nærmeste Gjærning i Huset, og det er en Betragtning, som ikke blot er bleven gjort gjældende dengang i de ældre trykte Amtsbeskrivelser, men som, forsaavidt jeg har kunnet opfatte det, i en væsentlig Grad ogsaa deles af den Mand, som mest har virket for Husfliden i den nyere Tid, nemlig den fortjente Skolelærer Rom i Førling. Han betegner nemlig flere Gange i sit bekjendte Skrift om denne Sag som Synspunktet, der skal anlægges for den rette Grændse for Husfliden, at den skal udfylde vedkommende Folks Fritid; thi det er netop Sagen, at Husfliden har Betydning som en Fritidsbestjæftigelse, men i vort agerdyrkende Land ikke saa meget som Handelshusflid, idet Beboerne da let vilde bringes til at forsømme deres Jord og anden Bedrift, som kunde være meget mere indbringende, for igjennem en til visse Tider forceret Husflid at kunne indvinde en øieblikkelig Indtægt ved Hjælp af denne. Da Sagen alt saa har sin ikke ringe Betænkelse og tillige vist i vore Tider har en endog forsøgt Vanstællighed, naar man kun peger saaledes paa Husfliden i Almindelighed, saa forekommer det mig uheldigt at kaste saa store Belønninger ud. Dernæst er der i mine Dine ogsaa Noget i den Betragtning, man har gjort